

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Lecturas de Literatura Española e Hispanoamericana	Código	613G02048	
Titulación	Grao en Galego e Portugués: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Cuarto	Optativa	4.5
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Filoloxía Española e Latina			
Coordinación	Lopez Criado, Fidel	Correo electrónico	fidel.lopez.criado@udc.es	
Profesorado	Lopez Criado, Fidel	Correo electrónico	fidel.lopez.criado@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Estudio e crítica histórico-social dun corpus de textos literarios seleccionados que se estudarán a partir da elaboración dun comentario de texto. Farase unha introducción metodolóxica que garante ó alumno un bo aprendizaxe por medio dos comentarios propostos.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A5	Ter un dominio instrumental avanzado oral e escrito da lingua española.
A7	Coñecer as literaturas en lingua galega, española e inglesa.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
	A1	B1	C4
Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.	A1 A2 A5 A7 A11 A15	B1 B5 B6 B7 B10	C4
Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.	A1 A2 A5 A7 A11 A15	B1 B5 B6 B7 B10	C4

Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.	A1	B1	C4
	A2	B5	
	A5	B6	
	A7	B7	
	A11	B10	
	A15		

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Consideracións histórico-literarias. 2. Lecturas exemplares.	1.1. A literatura como instrumento do poder. 1.2. Contextos histórico-sociais. 2.1. Contos populares (selecciones). 2.2. Consideracións críticas e historiográficas

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba mixta	A1 A2 A3 A5 A7 A11 A15 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	1.5	20	21.5
Discusión dirixida	A1 A2 A3 A5 A11 A15 B1 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C6	16	16	32
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A5 A11 A15 B1 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C6	16	16	32
Obradoiro	A1 A2 A3 A5 A11 A15 B10 B9 B8 B7 B6 B5 B3 B1 C4 C6	12	12	24
Atención personalizada		3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba mixta	Consiste na realización de varios comentarios de texto nos que se evaluará a capacidade de comprensión e pensamento crítico.
Discusión dirixida	Partindo dun asunto ou idea para a reflexión proposta polo profesor, os alumnos irán elaborando o seu propio discurso crítico utilizando as ferramentas que lles foron proporcionadas. Deberán defender a súa postura como a adecuada e propor argumentos que a sustenten dun xeito científico.
Sesión maxistral	A sesión maxistral serve para plantexar a metodoloxía e a contextualización histórico-social e literaria dos textos cos que se traballará no obradoiro e nas discusións dirixidas.
Obradoiro	O obradoiro consta dunha serie de exercicios prácticos diversos nos que se persigue o dominio da disciplina mediante a práctica e a metodoloxía suscrita na sesión maxistral. Os alumnos farán comentarios, analizarán textos, farán exposicións e articulacións de ideas de reconstrución intelectual dos contextos históricos e situacións comunicativas, agás da reflexión estética e a contextualización socio-histórica.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Discusión dirixida Obradoiro	O alumno acudirá periódicamente a tutorías para aclarar dúbidas sobor os temas suscitados na asignatura.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Discusión dirixida	A1 A2 A3 A5 A11 A15 B1 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C6	Se valorará a elaboración de respostas coherentes e contrastadas, de carácter orixinal, elaboradas de maneira individual ou en grupo, baixo a dirección do profesor.	30
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A5 A11 A15 B1 B3 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C6	Se valorará a participación activa do alumno, atendendo á súa preparación e reflexión das lecturas/temas pertinentes.	10
Proba mixta	A1 A2 A3 A5 A7 A11 A15 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Se valorará a resolución de problemas plantexados en exercicios prácticos.	30
Obradoiro	A1 A2 A3 A5 A11 A15 B10 B9 B8 B7 B6 B5 B3 B1 C4 C6	Se valorará a capacidade crítica do alumno mediante diversos exercicios prácticos: exposicións, debates, solución de problemas, análise de textos, etc.).	30

Observacións avaliación

Na proba mixta é necesario obter unha cualificación mínima de catro sobre dez para superar a materia. Recibirán a cualificación de "Non Presentado" aqueles alumnos que non se presenten á proba mixta. Na segunda oportunidade, gardaranse as notas de todas as actividades superadas. Para os estudantes con dedicación a tempo parcial ou de modalidades específicas de aprendizaxe e apoio a diversidade, o profesor responsable poderá adoptar as medidas que considere oportunas para non prexudicar ao alumno.

Fontes de información

Bibliografía básica	O profesor, en colaboración cos seus alumnos, determinará a lista de lecturas primarias. É responsabilidade do alumno facer as devanditas lecturas e reflexionar sobre as mesmas, partindo dos criterios metodolóxicos expostos polo profesor.

Bibliografía complementaria	Lecturas de ampliación bibliográfica: Prats i Cuevas, España: Siglo XX (1898-1931). Madrid, Anaya 1988. Paniagua, Javier. España: Siglo XX (1931-39). Madrid. Anaya, 1988. Castelló, J.E. España: Siglo XX (1939-78). Madrid, Anaya, 1988. La novela en el siglo XX (Desde 1939) Ferreras, J. La novela española de nuestra época. Madrid, Taurus, 1988. Tusón, V. Poesía Española actual. Madrid, Anaya, 1985. Huerta Calvo, Joaquín. Historia del teatro español. Siglo XX (Hasta 1939). Madrid, Gredos, 1988. Ferreras, J.i. El teatro en el siglo XX: Desde 1939. Madrid, Taurus, 1988. Díez Huélamo, Begoña. Obras clave de la lírica española en lengua castellana. Barcelona: Ciclo, 1990. Ferreres, Rafael. Los límites del modernismo y el 98. Madrid: Taurus, 1981. Jackson, G. Aproximación a la España Contemporánea, 1898-1975. Barcelona: Grijalbo, 1980. Mainer, José Carlos. Modernismo y 98, VI. Historia y crítica de la literatura española. Barcelona: Crítica, 1980. Orozco, Emilio. Modernismo y barroco. Madrid: Cátedra, 1990. Shaw, Donald. La generación del 98. Madrid: Cátedra, 1977. Zavala, Iris M. Fin de siglo: modernismo, 98 y bohemia. Madrid: Cuadernos para el Diálogo, 1974. Fernández Santander, Carlos. Bibliografía de la novela (1936-1986). La Coruña: Librería Arenas, 1986. Garrido Gallardo, Miguel Angel. "La teoría de la literatura española en el último lustro: Ensayo bibliográfico", en Varia Bibliográfica: Homenaje a José Simón Díaz. Kassel: Reichenberger, 1988. González de Mendoza, Pilar. Catálogo bibliográfico de la novela española, 1960-1980; 3 vols. Madrid: Universidad Complutense de Madrid, 1988. Martínez Cachero, J. M. "Bibliografía crítica sobre la novela española entre 1936 y 1980". La novela española entre 1936 y 1980. Madrid: Castalia, 1985; 481-589. Bousoño, Carlos. Poesía poscontemporánea (Cuatro Estudios y una introducción). Madrid: Júcar, 1985. Paulino Ayuso, José. García Lorenzo, Luciano, y María Francisca Vilches de Frutos. "El teatro español del siglo XX: Estado de la investigación y últimas tendencias". Siglo, 2 (1984-85), 1-14. García Posada, Miguel. La nueva poesía: 1975-1992. Barcelona: Crítica, 2009. Podol, Peter, et al. "El drama español del siglo XX: Estado de la cuestión bibliográfica". Estreno: 13 (1987), 32-36; 14 (1988), 59-63; 15 (1989), 29-39. Romera Castillo, José. "Bibliografía", en "Texto y representación desde la perspectiva semiótica: un estado de la cuestión", en Simposio "O Teatro e o seu Ensino". Coruña: Universidade da Coruña, 1993. García de la Concha, Víctor. La poesía española de 1935 a 1975. Madrid: Cátedra, 1987. Lechner, J. El compromiso en la poesía española del siglo XX (II: 1939-1974). Leiden: Universitaire Press, 1975. Paulino Ayuso, José. La poesía en el siglo XX; desde 1939. Madrid: Playor, 1983. Prat, Ignacio. Estudios sobre poesía contemporánea. Madrid: Taurus, 1983. Provencio, Pedro. Poéticas españolas contemporáneas: La generación del 70. Madrid: Hiperión, 1988. Sanz Villanueva, Santos. Literatura actual. Historia de la literatura española. Siglo XX, Tomo 6/2. Barcelona: Ariel, 1984. Se recomendarán/distribuirán en clase otras lecturas pertinentes. El profesor aconsejará al alumno sobre bibliografía específica (personalizada).

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías